

UNDERVISNINGSMATERIALE

KOMETEN KOMMER

En hyperaktuel forestilling om hvordan vi håndterer kriser, små som store,
og kommer ud på den anden side sammen.

6 - 12 ÅR

Kometen Kommer er skabt i samarbejde mellem Teater Gæense-Loes og

OM UNDERVISNINGSMATERIALET

Kære underviser

Mange tak fordi du har lyst til at arbejde videre med Kometen Kommer og på den måde udvide teateroplevelsen for dine elever. Dette undervisningsmateriale er rettet mod fagene dansk og billedkunst for børn i alderen 6 - 12 år.

Formålet med undervisningsmaterialet er at igangsætte elevernes refleksion og nysgerrighed, samt at stimulere og styrke elevernes kreative og innovative processer. Undervisningsmaterialet arbejder med forestillingens handlingsforløb og kigger nærmere på de virkemidler der bruges scenisk. Sværhedsgraden i opgaverne varierer, og den enkelte underviser kan med fordel udplukke opgaver der passer til klassetrinnet.

Rigtig god fornøjelse!

OM KOMETEN KOMMER

Kometen Kommer er en af Tove Janssons absolutte mesterværker. I den trygge Mumidal, lever Mumitrolden, Snif, Mumifar og Mumimor. Her er alt trygt og godt. Børnene leger. Mor bager kager. Men pludselig bliver det hyggelige liv truet. Et mærkeligt udefineret himmelfænomen gør alting gråt og støvet. Ingen forstår, hvad det er. Mimimor og Mumifar sender Mumitrolden og Snif afsted mod Observatoriet i De Ensomme Bjerge for at finde svar. En komet har kurs lige imod Mumidalen. Hvad gør de nu?

Faren er altoverskyggende og alle håndterer krisen forskelligt. Heldigvis kommer alle helskindet igennem, men forandrede.

I Kometen Kommer publikum suget ind i et poetisk og fortryllende univers, hvor moderne elektronik møder gammeldags skygge- og dukkespil. Det er både fascinerende nyt og samtidigt tro mod historiens stemninger og budskaber. Kernen i fortællingen er børnenes møde med den helt store krise. Hvordan håndterer vi som familie, at vores verden er truet? Hvordan holder vi sammen på hinanden og tager hensyn til vores forskellige måder at reagere på?

Kometen Kommer er en hyperaktuel forestillingen - et eksperiment af en forestilling skabt i kompagniskab mellem Anemonen og Grænse-Loes Teater.

DET KUNSTNERISKE HOLD

Performere: Henriette Aarup og Christine Gaski

Instruktør og Dukkemager: Katrine Karlsen (Grænse-Loes)

Scenograf: Sissel Romme (Grænse-Loes)

Komponist: Andreas Busk

Lyddesign: Kristian Hverring

Manuskript: Caspar Haarløv

Dramaturg: Sidsel Ramdal

Konsulent: Catherine Poher

Scenemester og tekniker: Christoffer D. Pihl

Forestillingen er støttet af Bikubenfonden, Statens Kunstfond og Københavns Kommune

TOVE JANSSON

Tove Marika Jansson blev født den 9. august 1914 i Helsinki i Finland. Tove Jansson voksede op i et frisindet kunstnerhjem i Helsinki. Hendes historier og figurer er kendt og elsket af børn og voksne over hele verden. Den første bog med Mumitroldene udkom lige i kølvandet på 2. verdenskrig.

Den finlandssvenske forfatter, maler og tegner har en særlig evne til at kombinere det eventyrlige og faretruende med det hjemlige og hyggelige, det nære og det fjerne. En kontrast som cementeres af det iskolde og skarpe nordlys, der stråler over Mumifamiliens hyggelige, kakkelovns-lignende hus.

Kometen Kommer blev oprindeligt skrevet i skyggen af Anden Verdenskrig. I dag kan vi stadig relatere til Mumitroldenes blanding af barnlig humor, forsigtighed og dyb alvor. Der er masser i verden at være bange for. Men der er også stjerner på himlen og kaffe på kanden. Mor venter med en flødeskumskage. Mumi finder en ankelring og Snif finder en hule med varmt sand på gulvet. Selvom kometen er på vej, danser dyrene tango ude midt i skoven. Hvis vi ikke skal danse nu, hvornår skal vi så?

Kom med ind i en af de største nordiske børneklassikere og kom - måske - styrket og lettet ud på den anden side.

INTRO: FORESTILLINGSANALYSE

Teatret er bundet til tid, rum og konkrete tilskuere. Det er både kunstartens styrke og begrænsning at være forbundet med det nærvær, som opstår i opførelses-situationen.

En forestillingsanalyse kigger nærmere på de virkemidler der knytter sig til den transformation fortællingen har gennemgået på vejen til scenen. Det kommer til at handle om helhedsoplevelsen af forestillingen med alle de tanker, følelser og sansninger, den giver anledning til.

En forestilling er altid et produkt af sin egen tid, både socialt, kulturelt og æstetisk og gennem en undersøgelse af de sceniske virkemidler lægges der op til at kunne skabe et overblik over de mange dele der skaber forestillingen.

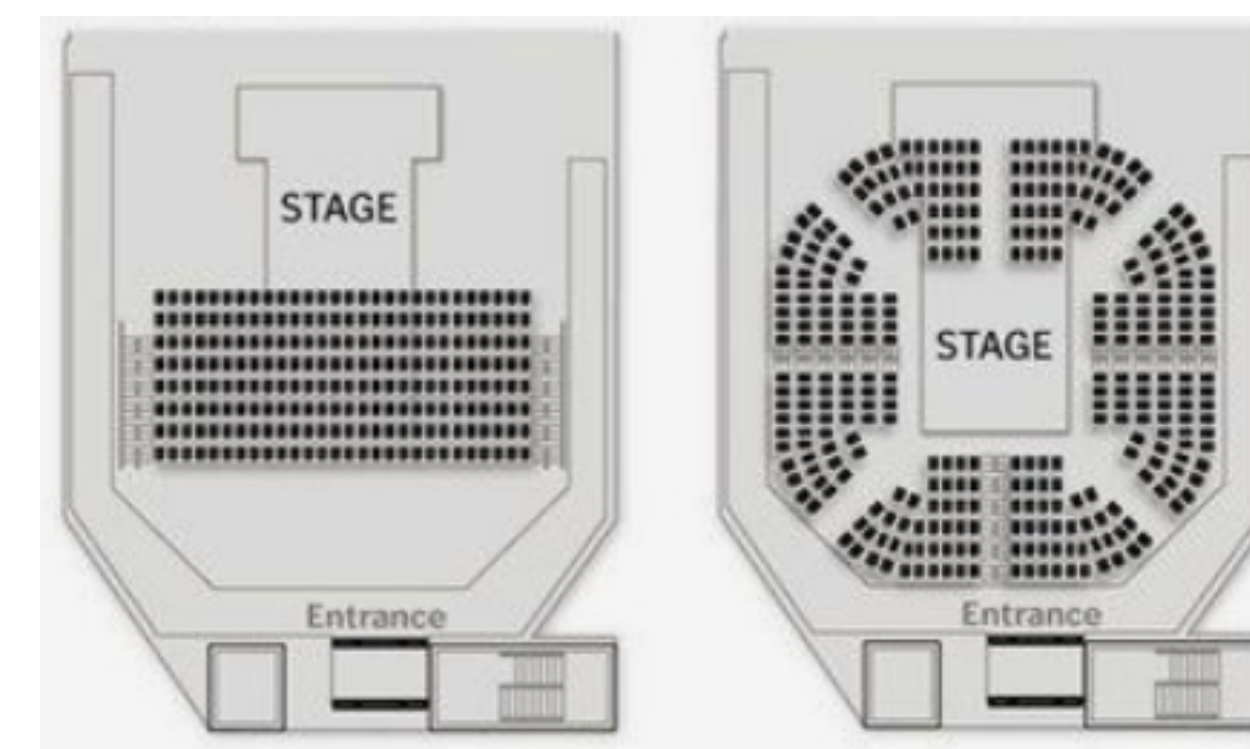
Kometen Kommer er en scenisk totaloplevelse - her er ordet ikke længere det mest dominerende virkemiddel i forestillingen, men indgår på lige fod med de lydlige og visuelle elementer, musik, bevægelser, kostumer, dukker, scenografi. Når man laver en forestillingsanalyse, indkredser man derfor, hvad forestillingen udtrykker, og hvordan den udtrykker det ved hjælp af de sceniske virkemidler, der er til rådighed.

I det følgende giver vi et par forslag til hvordan I kan arbejde med forestillingsanalyse.

HVAD ER EN TOTALOplevelSE?

Det klassiske teaterrum består af en scene og et tilskuerrum. Den traditionelle scene består af den synlige spilleplads, bagscenen og sidekulisserne, hvor skuespillerne kan opholde sig inden deres entré.

En black-box scene, som her på Anemonen, er en slags multifunktionsrum. Her findes et rum, hvor alle udsmykninger og kendetegn på tilhør til tid og sted udviskes. Scenen kan bygges ud fra specifikke behov og publikum kan befinde sig flere forskellige steder i rummet. Hvor den klassiske teaterscene skaber en illusion foran publikum, giver black-box scenen mulighed for publikum at være i illusionen, som i Kometen Kommer.

OPGAVE 1: HANDLINGSFORLØB

Inden i starter jeres fælles forestillingsanalyse, kan det være godt at danne sig et overblik over forestillingens overordnede handlingsforløb.

// Fremgangsmåde: Tal i fællesskab i klassen om nedenstående spørgsmål.

1. Hvad sker der i forestillingen?
2. Hvilken rejse drager Mumi og Snif ud på? Hvad finder de ud af undervejs? Hvem møder de på vejen?
3. Hvad er forestillingens tema?

Se i om sammen kan finde vigtige nedslag i fortællingen, der beskriver en særlig udvikling og giv handlingsforløbet en form. Brug enten tavle i fællesskab eller lav individuelle tegninger.

OPGAVE 2: FORESTILLINGSANALYSE

// Fremgangsmåde: fordel eleverne i fire grupper med hver sit fokusområde:

1. arbejder med musik og lyd
2. arbejder med skuespil og dukkespil
3. arbejder med rum og udsmykning
4. arbejder med lys og effekter

Ofte vil man opleve at grupperne observationer griber ind i hinanden. Det er selve helhedsoplevelsen af forestillingen med alle de udtryk, tanker, sansninger, følelser og iagttagelser, den giver anledning til, der er central for analysen.

GRUPPE 1: MUSIK & LYD

Arbejds spørgsmål:

Hvilken slags musik lagde I mærke til i forestillingen?

Hvordan var musikken med til at fortælle historien?

Hvilke forskellige stemninger og følelser blev forstørret af musikken?

GRUPPE 2: SKUESPIL & DUKKESPIL

Arbejds spørgsmål:

Hvordan brugte performerne kropssprog, bevægelse og stemme til at vise forskellige følelser?

Hvordan bevægede dukkerne sig i forhold til hinanden?

Hvilke skift i bevægelse og stemme oplevede I?
Og hvilken betydning havde det for forestillingens historie?

GRUPPE 3: RUM & UDSMYKNING

Arbejdsspørgsmål:

Beskriv 1 eller 2 rum I særligt godt kunne lide i forestillingen. Beskriv hvorfor?

Hvilke ting brugte skuespillerne til at skabe de forskellige rum i forestillingen?

Hvilke farver, tegninger eller mønstre lagde I mærke til i forestillingen?

GRUPPE 4: LYS & EFFEKTER

Arbejdsspørgsmål:

Hvordan bruges lys og forskellige effekter i forestillingen? Farve, form, volumen og hastighed?

Hvordan understøtter lyde og effekter følelser og stemninger på scenen?

Hjælp lyde og effekter til at fortælle handlingen? Hvordan?

FÆLLES OPSAMLING

// I skal nu samle jeres analyser til en samlet fortolkning af forestillingen. Vær lydhøre overfor hinandens analyser og for, at vi alle tolker forskelligt. Vi er selv et produkt af det, vi kommer af: de skuldre vi selv står på, vores forforståelse og vores kulturelle baggrund – og at det kan være vanskeligt at tale om kun én betydning af en forestilling.

Teaterforestillingen – og ikke teksten – skaber de betydninger, der opstår gennem selve oplevelsen. Det kan give anledning til mange interessante diskussioner og for at gøre jeres individuelle oplevelser og analyser relevante for andre end jer selv, så skal de sættes i relation til de temaer, der optræder i forestillingen.

OPGAVE 3: OM KOMETER

1. Hvad er en komet egentlig?

// Fremgangsmåde: Underviseren læser følgende del op for klassen.

Mumi og snif drager ud på en farlig rejse, for at lære mere om kometen der er på vej mod Mumidalen. På toppen af de Ensomme Bjerge finder Snif observatoriet hvor en professor studerer rummet og kometen.

Professoren fortæller snif:

“En komet er et himmellegeme, der består af støv og is.

Som en kæmpemæssig beskidt snebold. Kometen bevæger sig i elliptiske baner rundt om solen. Fordi solen er så kolossal varm, bliver sneen isen og støvet opvarmet, så den bliver til en kugle af ild. En gang imellem opstår det helt særlige fænomen, at en komet ryger ud af sin bane og derfor er denne komet på vej direkte mod jorden.”

// Nu er det tid til at eleverne laver deres egne kometer. Find blyant, papir, pap og snor frem. Kometer kommer i alle slags former og farver. Imens eleverne tegner og klipper deres kometer, kan de tænke over, hvornår eller om de tror de nogensinde vil se en komet.

Dekorer klasselokalet med kometer, hæng dem eventuelt op i vinduet eller loftet, så det bliver fyldt med fremtidens kometer.

OPGAVE 4: LÆS MED MUMI OG SNIF

// Fremgangsmåde: I denne opgave får eleverne mulighed for at læse en scene fra forestillingen. Fordel eleverne så de sidder i grupper. Hver enkelt elev skal have en rolle i scenen. Vælg imellem:

Fortælleren, Mumifar, Mumimor, Bisamrotten, Snif og Mumi.

Første gennemlæsning handler kun om at lære teksten at kende. Næste gennemlæsninger, må eleverne gerne prøve at leve sig ind i rollen og bruge deres stemme og krop på opfindsomme måder. Gav vide hvordan Bisamrotten lyder?

FORTÆLLER: En regnfyldt aften i Mumidalen bankede det pludselig på døren hjemme hos Mumimor og Mumifar.

MUMIFAR: Hallo? Hvem er det?

BISAMROTTEN: mmmmmhmmmmmbrrrrrrrr

MUMIFAR: Hvem er De? En bisamrotte? Kom da endelig indenfor. Sig goddag til Bisamrotten. Hans hus er ødelagt af regnen og nu bor han hos os.

MUMIMOR: Jamen dog. Skulle det være et glas æblevin?

BISAMROTTEN: mmmmmhmmmmmmmm slrrrrpppp

SNIF: Nu drikker han al min saftvand! **MUMI:** Ih, Nu spiser han kagen! Mor, hvad siger manden?

OPGAVE 4: LÆS MED MUMI OG SNIF

MUMIMOR: Han spørger, om vi har bemærket noget usædvanligt i den sidste tid. Han siger, at dette ikke er et unaturligt regnvejr.

SNIF: Er der fare på færde? Siger han, at Universet er stort og sort og fuld af farlige stjerner?

MUMI: MOR, hvad er en farlig stjerne?

SNIF: Siger han at jorden er forfærdelig lille og ynkelig, og det ingenting betyder, om jorden går under?

MUMI: Mor, hvorfor siger Bisamrotten, at Jorden er ved at gå under?

SNIF: Jeg vil ikke gå under! Jeg har ikke tid til at gå under!

MUMI: Vi må gøre noget! Vi bliver nødt til at finde ud af, om verden går under.

SNIF: Ja, vi må finde ud af, om jorden går under!

MUMI: Vi må tage afsted!

MUMI og SNIF sammen: Vi må tage afsted NU!

OPGAVE 5: TING DER HAR STOR BETYDNING

Når Mumi, Snif, Mumimor og Mumifar må gemme sig for Kometen der er på vej mod Mumidalen, går de straks i gang med at pakke.

Men hvad skal man tage med sig? Hvad er vigtigt at pakke? Mumifar og Mumimor har rigtig svært ved at vælge.

// Fremgangsmåde: Tal sammen med eleverne om, hvilke ting de har derhjemme der betyder meget for dem? Hvad ville de pakke i en nødsituation?

Print et ark af Bilag 1 til hver elev og bed dem om at skrive de ting de ville pakke hvis du skulle gemme sig for en komet eller noget tilsvarende farligt, sammen med deres familie.

BILAG 1

